

οίκογένεια Βεργωτῆ ποὺ εἶναι ἀπὸ τὶς παλαιότερες τοῦ νησιοῦ ὑπάρχει στὸ νησὶ ἀξιόλογη μέχρι τὶς ἡμέρες μας (βλ. Τσιτσέλη, δ.π., τόμος 1ος, σ. 51 καὶ Γ. Πεντόγαλου, "Ἐγγραφα διενέξεως διαιτησίας καὶ συμφωνίας τοῦ καραβοκύρη Δήμου Βεργωτῆ καὶ συντρόφων του μὲ Ἰωάννη Ὁρφανὸ γιὰ ἐκποίηση ἐμπορεύματος στὴν Δαλματία τὸ 1583", «Ἡ Κεφαλονίτικη Πρόοδος» Δ' (47-48) 1975, σ. 226-231).

20. Μιχαλη Χρησικού. Τὸ ἐπίθετο Ἰσως σημαίνει ἐπάγγελμα. Δὲν εἶναι γνωστὸ αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἀπὸ ἄλλοῦ.

Διμιτρη Βεργοτῆ. "Ισως εἶναι ὁ καραβοκύρης Δῆμος Βεργωτῆς ποὺ σημειώθηκε στὴ βιβλιογραφία πάρα πάνω. "Οχι δύναται βέβαιο ἀφοῦ ὁ καραβοκύρης σημειώνεται σὲ δράση δέκα χρόνια ἀργότερα.

6

T.I.A.K., N.A.K. Νοτάριος Μαυροϊωάννης ιερεὺς Ἀνδρέας 5 (Φ.Μ56), 2ον βιβλίον συμβολαίων 1576 - 1585 φ. 129r.

1579 Ιουλίου 27.

Περίληψη: Στὸ χωριὸ Περίβολο ἡ Σταμάτα θυγατέρα τοῦ Βιτζέτζου Κουτουβήνου δύμολογεῖ μπροστὰ στὸ νοτάριο ποὺ καταγράφει τὴν δήλωσή της πώς μὲ πρόθεση νὰ συκοφαντήσῃ τὸν Ἰωάννη γιὸ τοῦ Φερδερίγου Τρογιάνου διέδωσε πώς εἶχε σχέσεις μαζύ του. Ὁρκίζεται δύναται ὅτι ἡ διάδοση αὐτὴ ἦταν ψεύτικη καὶ εἶχε κίνητρο τὸ πεῖσμα, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα καμιὰ σχέση ἀμαρτωλὴ δὲν στάθηκε ἀνάμεσά τους. Μάρτυρες στὴν δύμολογία αὐτὴ ἦταν ὁ παπᾶς Σπύρος Μουσουλῆς, ὁ Δῆμος Κίδηκας, ὁ Μιχάλης Χρυσικὸς καὶ ἄλλοι.

Τὸ κείμενο τοῦ ἐγγράφου.

αφοθ Ιουλίου καζ. Εισ χωριον Περηβολον ενπροσθεν εμον νοταρ(ιον) και το κατωθ(εν) μαρτ(v)ρων(ων) κυρα Σταματ(a) θηγατερα του ποτ(e) Βητζετζου Κουτουβηνον²/ ομολογισε και υπε φοβωξαμε(rη) τον Θ(εόν) και τ(ην) ψυχ(ην) τησ ποσ ειπε η αυτ(η) και ασηκοφαντησ(εν) ατὴ τησ οτι ειχε να κα³/μι ο ιοσ του κυρ Φερδεριγον Τρογηα(νον) με ταντι ονοματ(i) Ιω(ανης) η οπια Σταματ(a) λεγι πὸσ το ηπε ψεματ(a) και το ηπε⁴/δια δεσπετο η οπια λεγι εισ την ψυχήν τησ και εισ τον Θ(εό)ν τησ και εισ στο θάρατον πον μελι να δοση δεν ηξενοη⁵/να καμι καμηα αμαρτια με τον αυτον Ιω(ανη). Και ουτοσ ομολογησεν κατενπροσθεν π(a)π(ὰ) καν Σπιρον Μουσουλη κυρ⁶/Διμον Κιδηκα και καν Μιχαλι Χρησικον και ετ(ε)ρων.

ΣΧΟΛΙΑ

Τὸ ἔγγραφο ποὺ σχολιάζεται ἐδῶ ἔχει στενὴ σχέση μὲ τὸ ἐπόμενο ποὺ ἀκολουθεῖ γιατὶ ἀναφέρονται στὰ ἴδια πρόσωπα καὶ γιὰ τὴν ἴδια ὑπόθεση ποὺ τελικὰ τὴν κρίνει ὁ ἐπίσκοπος Κεφαλονιᾶς, - Ζακύνθου.

Στιχ. 1. χωριον Περηβολον. Χωριὸ στὴν περιοχὴ τῆς Λιβαθῶς ποὺ σήμερα δὲν ὑπάρχει μὲ τὸ ὄνομα αὐτό. Ἡ θέση του ἦταν ἀνάμεσα στὰ σημερινὰ χωριὰ Σαρλᾶτα (τὸ πρὸς τὰ Σβορωνᾶτα μέρος) καὶ Σβορωνᾶτα (τὸ πρὸς τὰ Σαρλᾶτα μέρος). Ὁ Τσιτσέλης σημειώνει πώς λεγόταν καὶ Περιβόλα (Τσιτσέλη, ὁ.π., τόμος 2ος, σ. 664).

Σταμάτα θυγατερα ποτε Βητζέτζου Κουτουβηνου. Ἡ οἰκογένεια δὲν εἶναι γνωστὴ ἀπὸ ἀλλοῦ, καὶ φυσικὰ οὔτε ἡ ἀναφερόμενη Σταμάτα οὔτε ὁ πατέρας της.

3. Φερδεριγον Τρογηνου. Τὸ ἐπίθετο σημειώνεται ἀπὸ τὰ πρῶτα γρόνια τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Βενετσιάνων στὴν Κεφαλονιὰ ὅπου ἀναφέρεται ὁ Damo Trojano ὁ παλαιότερος γνωστὸς μὲ τὸ ἐπίθετο αὐτὸς (Sathas, Μνημεῖα, V, σ. 175). Ἀπαντᾶ Τρογιάνου καὶ Τρωιάνου καὶ λέγεται ἔτσι (μὲ τὶς δύο ἐκφωνήσεις) μέχρι σήμερα.

4. δεσπετο. Ἀπὸ τὸ dispetto = πεῖσμα, ἀγανάκτηση.

5. παπα κῦρ Σπιρον Μουσουλη. Ἰσως ὁ Διάκος Μουσουλῆς τοῦ Ζου ἐγγράφου.

6. Διμον Κιδηκα. Τὸ ἐπίθετο γνωστὸ ἀπὸ τὸ ΙΣΤ' αἰώνα στὴν Κεφαλονιὰ ὅπου καὶ χωριὸ Κιντικᾶτα στὴν Παλική (Τσιτσέλη, ὁ.π., σ. 662 ὑποσ. 1). Τοῦτος ὁ Δῆμος Κιδικας δὲν εἶναι γνωστὸς ἀπὸ ἀλλοῦ.

Μιχαλι Χρησικον. Εἶναι ἀσφαλῶς ὁ ἴδιος ποὺ μνημονεύθηκε στὸ προηγούμενο ἐγγραφο.

7

T.I.A.K., N.A.K. Νοτάριος Μαυροτωάννης ιερεὺς Ἀνδρέας 5 (Φ.Μ 56), 2ον βιβλίον συμβολίων 1576 - 1585, φ. 148v- 149v.

1579 Νοεμβρίου 24.

1579 Δεκεμβρίου 16.

1579 Δεκεμβρίου 17.

Περίληψη: Στις 24/11/1579 στὸ χωριὸ τῶν Σαρλάδων στὴν ἐκκλησία τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου παρουσιάζεται μπροστὰ στὸν ἐπίσκοπο Κεφαλονιᾶς-Ζακύνθου Φιλόθεο καὶ τὴν Σύνοδο τῶν ιερέων του ἡ Σταμάτα θυγατέρα τοῦ Βιτζέτζου Κουτουβίνου καὶ παραδίνει στὸν ἐπίσκοπο ἐγγραφο τοῦ Προνοητῆ Κεφαλονιᾶς Alvise Lando ποὺ ὅριζει νὰ συγκαλέσῃ Σύνοδο ιερέων καὶ μαζύ τους νὰ διαβάσῃ ἀφορεσμὸ γιὰ νὰ ἐντοπίσῃ τὸν ἔνοχο καὶ νὰ βγάλῃ ἀπόφαση στὴν ὑπόθεση ἐγκυμοσύνης τῆς πάρα πάνω Σταμάτας γιὰ τὴν ὅποια ἡ ἴδια ἐνοχοποιεῖ τὸν Ιωάννη γιὸ τοῦ Φερδερίγου Τρογιάνου. Ὁ ἐπίσκοπος σὲ ἐκτέλεση τῆς διαταγῆς αὐτῆς διαβάζει ἀφορισμό, ποὺ στὴ διάρκειά του ὁ ἐνοχοποιούμενος στάθηκε κάτω ἀπὸ τὴν καμπάνα στὴν πέντη